

★ 普训农村教育文集

情系教育

QINGXI JIAOYU

普训 ◎ 著

民族出版社

ཚོམ་སྒྲིག་འགན་ཁུར་པ། བསམ་གྲུབ།

责 任 编 辑： 桑 珠

སྔ་བ་གསེར་བཅངས་པའི་བརྩེ་སེམས།
—འུ་གཞིན་གྱི་ཁིང་གྲང་སྔ་བ་གསེར་སྐྱར་གྱི་ཚོམ་བཟུམ།

ཚོམ་པ་པ།	འུ་གཞིན།
དཔེ་སྟེན་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་།
འབྲེམས་ཐེལ་མཁན།	མི་རིགས་དཔེ་སྟེན་ཁང་གི་བོད་ཡིག་ཚོམ་སྒྲིག་ཁང་།
གནས་ཁུལ།	པེ་ཅིན་རྟ་པིང་ཡེ་ཕུང་ལམ་མང་14པ།
ཐུག་ཨང་།	100013
ཁ་པར་ཨང་གྲངས།	010 - 64227665
བརྒྱུད་འཛུར་མཁན།	བྱལ་ཡོང་ས་ས་གནས་ཚོ་སྐོར་ཞིན་རྟ་དཔེ་ཚོང་ཁང་།
པར་འདྲེན་མཁན།	པེ་ཅིན་དབྱི་རྩེ་པར་འདྲེན་ས་ཚོང་ཡོད་ཀྱང་སྤྱི།
དྲིང་ཚད།	850mm × 1168mm 1/32
པར་སྟོན།	10
པར་བྱ་ཞིའི་ཐུག་ཐོངས།	2009ལོའི་ཟླ5པར་པར་གཞི་དང་སོ་བསྒྲིག་ས།
པར་ཐོངས།	2009ལོའི་ཟླ5པར་པེ་ཅིན་དུ་པར་ཐོངས་དང་སོ་བསྒྲིག་ས།
པར་ཁྲུངས།	0001 - 1000
མིན་གྲང་ཚད།	20.00

ISBN 978 - 7 - 105 - 10089 - 7/G · 1739 (ཐོད110)

图书在版编目(CIP)数据

情系教育:普训农村教育文集:藏、汉/普训著. —北京:民族出版社, 2009.5

ISBN 978-7-105-10089-7

I 情… II. 普… III. 乡村教育—西藏—文集—藏语、汉语 IV. G725-53

中国版本图书馆 CIP 数据核字(2009)第 077957 号

民族出版社出版发行

(北京市和平里北街 14 号 邮编 100013)

[http:// www.mzchs.com](http://www.mzchs.com)

北京艺辉印刷有限公司

各地新华书店经销

2009 年 5 月第 1 版 2009 年 5 月北京第 1 次印刷

开本: 850 毫米×1168 毫米 1/32 印张:10

印数:0001-1000 册 定价:20.00 元

ISBN 978-7-105-10089-7/G·1739 (藏 110)

(藏编室电话:58130509 藏文发行科电话:64227665)

སྒྲིག་འགྲུལ་གྲུ་མ།

བུ་གཞོན་ལགས་ནི་ཁོ་པོ་གཞིས་ཆེ་ས་ཁུལ་དགེ་འོས་སློབ་ལྷན་དགེ་ཆེན་ཕྱེད་རིང་གི་སློབ་མ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འདིར་ཐོག་མར་གུས་པས་བུ་གཞོན་ལགས་ནས་ལྷ་མོར་《བོད་སྐད་ཡིག་སློབ་ཁྲིད་དང་། ཞིང་གྲོང་སློབ་གསོ་ལེགས་བཅས་གཏོར་རྒྱུ་རི་སྐོར་གྱི་ཚུལ་བུལ།》(བོད་ཡིག)དང་《སློབ་གསོར་བཅངས་པའི་བརྩེ་མེམས་》(རྒྱ་ཡིག)ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་གཉིས་སྟོན་པ་པོའི་སྒྲིག་ལམ་ཏུ་བྲངས་པས་སྒྲིང་དབུས་ནས་རྟེན་འབྲེལ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ལྷག་པར་ཏུ་གུས་པ་ད་ཐེངས་དཔེ་དེབ་འདིའི་སྒྲིག་འགྲུལ་ཆོག་མཉམ་འབྲེ་བའི་གོ་སྐབས་བཟང་པོ་ཞིག་ལྷུང་བར་དགའ་སྟོན་གྱི་ལོང་རབ་ཏུ་གཡོས།

གུས་པས་ལས་གཞི་ཞོར་ཏུ་བུ་གཞོན་ལགས་ནས་བརྩམས་པའི་གོང་གསལ་དཔེ་དེབ་འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་དོན་གྱི་ཞིང་ཁམས་མ་ལུས་པ་ཞིབ་ཏུ་མཇུག་ཚུལ་པ་པོ་ཁོང་གི་ལུས་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་དེས་པར་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིན་དགོས་པའི་གནས་འགའ་ཞིག་ཡོད་པའི་སྦྱང་ཚོར་ཟབ་མ་ལྷུང་བ་ལགས་ན། སྟོན་པ་པོ་ཞིང་གི་དཔེ་དེབ་དང་ལྷན་ཏུ་ཞིང་ཁམས་དེའི་དྲི་ཞིམ་བརྒྱུ་མས་པར་ཆས་དང་།

དང་པོ། ཚུལ་པ་པོས་སློབ་སྦྱོང་ཆེན་པོར་ཁྲིམ་ཏུ་དང་དང་མེས་བྱུང་ཁྲིམ་ཆུང་ཆེན་མོར་བཅངས་པའི་ཆེས་མཐོའི་དགའ་བྲུས་ཀྱི་བསམ་སྒྲུབ་དང་། རང་གི་མིག་འབྲུག་ལ་བདག་གཅོད་ཕྱིན་པ་ལྷན་མེས་བྱུང་གོང་ལྷ་གཅིག་འབྲུར་དང་མི་རིགས་མཐུན་སྦྱོལ་ལ་ལྷང་སྦྱོང་ཕྱིན་པའི་མིག་དཔེའི་རང་བཞིན་གྱི་བསམ་སྒྲུབ་ནི་ར་ཆེས་སློབ་སྦྱོང་ཕྱིན་པའི་མིག་དཔེ་དང་ལྷ་དེ་ཡིན།

བརྗོད་དོན་འདི་ནི་ཁོང་གི་ཚུལ་ཡིག་རེ་རེའི་ཁྲོད་ནས་མཆོད་མའི་སྐར་མ་བཞིན་ཏུ་ཁྲོ་ཆེ་ཆེ་ཏུ་གསལ་པོར་མངོན་རྒྱུ་ཡོད་པ་འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན། 《སློབ་གསོར་བཅངས་པའི་བརྩེ་མེམས་》ཞེས་པའི་ནང་གི་《མངོན་ཆེས་རྩི་རིང་》ཞེས་པའི་ཚུལ་ཡིག་མགོ་ཚུལ་མ་ཐག་ཏུ་“བོད་རྒྱུ་པར་རྒྱ་ཆེའི་དཔེ་ཚུལ་མི་དམངས་ནས་སྒྲིག་སློབ་གསོ་སྦྱོང་བའི་དབང་ཆ་ཡོངས་སུ་འགྲོག་ནས་95% ཡན་གྱི་མི་དམངས་ནས་སྒྲིང་ས་ཤིང་ལྷག་ཡིན་ཞིང་། དེར་རབས་ཀྱི་

སློབ་གསུམ་ཞེས་པ་སྤོང་ཐབས་ཡོན་མེད་པས་སྤོང་པ་སྤོང་རྒྱུ་དུ་ལུས་ཡོད། 1951ལོར་ཉང་
 གྲུང་དབྱེང་དང་མཉེན་གྲུབ་ཞིའི་བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཁུར་ལོག་བོད་ལ་ཞི་བའི་བཅའ་ས་འགྲེལ་
 བྱུང་བས་མ་ཆད་དུ་ཤེས་པ་བཟུང་བོད་ཀྱི་ལ་རྒྱལ་གྱི་སྐམ་རིམ་གསར་རྒྱུ་ཞིག་གི་ཐུགས་སྤྱོད་
 གོམ་ཁ་བསྐྱར་བ་དང་ཆབས་ཅིག་བོད་ཀྱི་དེང་རབས་སློབ་གསར་ཡང་ཆར་ལུལ་གྱི་ནགས་ཆོལ་
 བཞིན་གཞིན་སྐྱུ་གུ་འབྱས་ཐུབ་པ་དང་འཆར་ལོང་བྱུང་ཡོད་.....”ཅེས་དང་། “.....
 ཉང་ཉའི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་རེ་བཙོལ་སློབ་ལྷན་ཁག་23ནི་གཙང་ཁུལ་གྱི་རྒྱ་ཆའི་དགེ་སློབ་དང་། ལས་
 བྱེད། མང་ཚོགས་ཆོང་མའི་མིག་མཐོང་ལག་ཟིན་གྱི་རྒྱལ་གཅེས་རིང་ལུགས་གྱི་བསྐྱབ་གཞི་
 གསོན་པ་ཞིག་ཡིན་ལ། གཙང་ཁུལ་གྱི་མི་རིགས་མཐུན་སྦྲིལ་གྱི་དཔེ་གཞི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། རེ་
 བཙོལ་སློབ་ལྷན་རེ་རེས་རྒྱ་ཆའི་ཞིང་འབྲོག་མི་དམངས་ཆོར་དེ་བས་ཁ་གསལ་བའི་སློབ་ནུས་མེས་
 རྒྱལ་ཁྲིམ་ཆོང་ཆེན་མའི་ཏྲོ་སྒྲིད་ལྟན་པའི་པང་ཁའི་ནང་དུ་གཞིན་ནས་བོད་ཀྱི་དེ་རིང་གི་དར་རྒྱས་
 ཐུན་ཐུམ་ཚོགས་པ་དང་སྐབས་ཆེན་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་མཁའ་མཛངས་ལྟན་པའི་དབྱེ་ཁྲིད་
 ཁོ་ནའི་འོག་དུ་གཞིན་ནས་ལེ་ཁྲིའི་མཐོ་སྒང་ལ་རྒྱལ་པར་བཟུང་བའི་སངས་ཉིན་ཡོད་པ། མེས་རྒྱལ་མི་
 དམངས་དང་རྒྱལ་ཡོངས་ཞིང་ཆེན་དང་གྲོང་ཁྱེར་ཁག་གི་སྐྱེར་མེས་མེད་པའི་རོགས་སྐྱོར་ནི་
 བོད་ཡུངས་མི་དམངས་ཀྱི་སྤྱི་ཞིང་བརྟན་པའི་རྒྱལ་རྟེན་ཡིན་པའི་རྩོམ་འདྲིན་གཏིང་ཟབ་བྱུང་
 ཡོད་ཅེས་གསུངས་ཡོད། དེ་མིན་《རམ་རིང་རྫོང་མི་དམངས་སྤྱིད་གཞུང་གི་“གསུམ་འགན་
 ལེན”གྱི་སྤྱིད་རྒྱུས་ལག་བསྟར་བྱེད་པའི་ཐང་གྱི་སློབ་གསུམ་ཉི་འོད་ལས་ཐུའི་གཏན་འབེབས་》
 ནང་སྤོང་དོན། “མ་གཞི་ལས་འགན་འདི་འབྱུང་པར་འགན་ལྗེ་པོ་ཡོད་མོད། འོན་ཀྱང་ཐོག་
 མར་ཆོང་མས་རྩོམ་འདྲིན་ཁ་གསལ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་“གསུམ་འགན་ལེན”གྱི་སྤྱིད་རྒྱུས་འདི་
 ཉིད་ནི་རང་གི་བྱ་བ་དངོས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉང་དང་རྒྱལ་ཁབ་གྱི་བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཁུར་
 དངོས་ཁྲིམ་ཆོང་སྤྱི་སྤོང་མང་པོའི་སར་སྐྱེལ་ཐུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱ་བ་ཟབ་སྒྲུབ་མེད་པ་ཞིག་ཡིན་
 པ་མ་ཟད། རྫོང་ཡོངས་ཀྱི་སློབ་ལ་ལོན་པའི་བྱིས་པ་སློབ་ལྷན་བཞུགས་ཆོད་གོང་མཐོར་གཏོང་
 བ་དང་། ཞིང་འབྲོག་མང་ཚོགས་ཀྱི་ཁུར་པོ་རྩེ་ཡང་དུ་གཏོང་བའི་བྱེད་ཐབས་གལ་ཆེན་ཞིག་
 ཀྱང་ཡིན། ལྷག་པར་དུ་ཁ་བྱལ་ཚོགས་པ་དང་གཞོན་ཅུ་ལ་ཆུང་བཙོན་ལེན་བྱེད་པའི་ཆབ་སྤྱིད་
 ཐོག་གི་འཐབ་རྩོད་ཁྲིད་པར་དུ་བསྐྱབ་དགོས་པའི་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན”ཞེས་དང་། “ཉང་
 གི་བྱམས་བཅའི་ཐུགས་ཁུར་ཏྲོ་སྒྲིད་ཀྱི་ཉི་འོད་བཞིན་སློབ་ལྷན་ཁོར་ཡུག་ཀྱང་རྒྱུ་རྒྱུ་
 ཟེགས་མ་བཞིན་འཕྲོ་ཐུབ་པ་བཟོ་དགོས་ལ་སློབ་མ་མི་རེ་རེ་རེས་སློབ་ལྷན་ཁྲིམ་ཆོང་ཆེན་གྱི་གྲོང་

ཡོད་ཚད་དུ་མེས་ཀྱིས་ཚང་ཆེན་མོའི་དྲོད་སྤང་གིས་བྱལ་ཡོད་པ་ཚར་བྱལ་པ་བརྗོད་གོས་”
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྩམ་པ་པོའི་དྲངས་གཙང་གི་བསམ་སྒྲིའི་ཞིང་ཁམས་དང་། རང་འགྲུལ་
ཀྱི་མཛད་སྤྱོད་འདི་དག་ནི་ཅི་འདྲའི་རིན་ཐང་དང་ཐུན་པ་ཞིག་རེད་ཅང་།

གཉིས་པ། རྩམ་པ་པོའི་དྲུས་བརྩན་ཡར་བརྗོད་དང་། སྐྱེ་འབྱེད་གསར་
བརྩན་གྱི་སྤྱིང་སྤྱོད་ལ་ཉི་ར་ཆར་འཛུགས་པའི་མིག་དཔེ་གཉིས་པ་ཡིན།

དཔེར་ན། 《བོད་སྐད་ཡིག་སྒྲུབ་བྱིང་དང་། ཞིང་གྲོང་སྒྲུབ་གསལ་ལགས་བཅས་གཏོང་
རྒྱུའི་སྐོར་གྱི་རྩམ་པ་དྲུས་ཞེས་པའི་དཔེ་དེའི་ཕྱི་པོ་འདི་རང་ལ་ཡང་དམིགས་བསམ་གྱི་དཔེ་
གཞི་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ། རྒྱུ་མཚན་ནི་དཔེ་དེའི་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་བོད་ཀྱི་ཞིང་འབྲུག་ས་
ཁུལ་གྱི་སྒྲུབ་གསལ་བརྩན་བཅས་དང་། རྒྱུན་སྒྲུབ་རྒྱུང་པའི་བོད་ཡིག་སྒྲུབ་བྱིང་ཐད་གསར་
འབྱེད་བྱེད་རྒྱུའི་བསམ་སྒྲིའི་བསྐྱེད་ཆེས་རམ་རམ་ལྷགས་ལྷགས་ཀྱིས་འབྲུལ་ནས་ཡོད་ལ། དེའི་
ནང་གི་《ཞིང་གྲོང་ཁུལ་གྱི་སྒྲུབ་གསལ་འབྲུག་གཞི་རྒྱུང་པར་ལེགས་བཅས་མཐའ་ཕྱིན་བྱས་ཏེ་
བརྩན་བཅས་སྐོར་བྱེད་ཆོས་སྐབས་སྤོང་གཡུར་བའི་བྱལ་འབྲས་ཐོབ་བྱལ་པ་བྱེད་དགོས་པའི་སྐོར་
གྱི་བསམ་གཞིགས་》དང་། 《བོད་སྐད་ཡིག་སྒྲུབ་བྱིང་དེ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བཀའ་བྱ་ནས་
ཐར་བྱལ་པ་བྱེད་དགོས་ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་བརྩན་ཆོས་ཀྱི་ཁ་བྱུང་ལ་བརྩམས་པ་ཙམ་གྱིས་རྩམ་པ་
པོས་སྒྲུལ་རྒྱུན་སྒྲུབ་གསལ་འབྲུག་དང་བོད་ཡིག་སྒྲུབ་བྱིང་ལ་བརྩན་བཅས་ལྷགས་ཆེན་གཏོང་
རྒྱུའི་ཐུགས་རེ་བཅའ་པོ་མཛོད་ནས་ཡོད། གཞན་ཡང་《ན་གཞོན་དགོན་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱོང་སྐོར་ཅུང་
ཟད་སྤོང་བ་》ཞེས་པའི་རྩམ་པ་ཡིག་ནང་“ན་གཞོན་དགོན་ཀྱི་སོག་མར་སྐོར་འབྱེད་གསར་གཏོང་
བྱེད་མཁན་གྱི་དྲུས་རབས་ཀྱི་སྤྱོད་བརྩན་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པེས་རེད་”ཅེས་གསུངས་པ་ལས་
རྩམ་པ་པོའི་དྲུས་བརྩན་ཡར་བརྗོད་ཀྱི་བསམ་པའི་སྤྱིང་སྤྱོད་སྤྱོད་གསལ་བར་མཛོད་ཡོད།

གསུམ་པ། ཁོང་ལ་བྱ་གཞག་གང་ཞིག་བརྩུབ་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་ཞེན་
དང་། དགའ་བའི་བྱ་གཞག་དེའི་ནང་དྲ་ཁྲུངས་ལྷ་བརྩན་པའི་སྤྱིང་དྲུས་ཤིག་
ཡོད་པ་ནི་ར་ཆར་འཛུགས་པའི་མིག་དཔེ་གསུམ་པ་ཡིན།

མ་གཞི་རྩམ་པ་པོས་སོག་མཐའ་བར་གསུམ་དུ་རང་ཉིད་ལ་ལེགས་ཆ་འདི་དང་སྤྱིང་
སྤྱོད་སྤྱོད་འདི་འདྲ་ཞིག་ཐུན་ཡོད་ཅེས་སྒྲུལ་ཡང་གསུང་མ་ཚུངས་ཡང་ཁོང་ལ་ཐོབ་པའི་བྱལ་འབྲས་
སོག་ནས་ཁོང་ནི་བྱ་བ་གང་ཞིག་བརྩུབ་ཀྱང་དེ་ལ་དགའ་མཁན་ཞིག་དང་། དགའ་བའི་བྱ་

4

སྒྲིབ་གཞི་མེད་གི་ཡུགས་ཁུལ་ཆེ་ཤོས་ཕྱེད་ལ་ཞིག་ལ་ཡུར་ཡོད། ཁོ་གྲང་བསམ་ཡུལ་ལས་
འདས་པ་ཞིག་ནི་དེ་ལྟ་བུའི་ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་ལ་འདི་ལྟ་བུའི་
གཡུར་བའི་ཡུལ་འབྲས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་མ་ཟད། དགུ་བྱུང་གདལ་ཡང་བདེ་སྒྲིབ་རང་ལེགས་སྒྲིབ་
སྒྲིབ་འདུག དེ་ནི་གཅིག་ནས་རམ་རིང་ཆོང་གི་མི་དམངས་ཡོངས་ཀྱིས་གཞིས་ཆེ་ས་ཁུལ་མིལ་
པོའི་སྒྲིབ་གཞི་ལྟ་གཞག་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལེགས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད་གཉིས་ནས་
ཆོངས་ཡོངས་ཀྱི་སྒྲིབ་གཞི་ལས་དོན་སྒྲིབ་ལ་སྒྲིབ་པའི་ལེགས་སྒྲིབ་ཆེན་པོ་ཞིག་གྲང་ཡིན་ཅེས་
གསུངས་ཡོད་པ་ལས་མདོན་བྱུང་བོ།

བཞི་པ། ཁོང་གི་བྱང་ཚུལ་པའི་བོད་རྒྱ་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་ཆ་ད་ནི་
ར་ཆོས་ཡིད་སྒྲོན་འོས་པ་ཞིག་ཡིན།

ཁོང་གི་《བོད་སྐད་ཡིག་སྒྲིབ་ཁྲིད་དང་། ཞིང་གྲང་སྒྲིབ་གསོ་ལེགས་བཅས་གཏོང་བྱའི་
སྐྱོར་གྱི་ཚོམ་བརྒྱུས་》དང་། 《སྒྲིབ་གསོར་བཅངས་པའི་བཅེ་སེམས་》གཉིས་ལས་གཅིག་ནི་བོད་
ཡིག་གི་སྒྲིབ་ནས་བཟམས་པ་དང་། གཅིག་ནི་སྐད་ཀྱི་ཡིག་གི་སྒྲིབ་ནས་བཟམས་ཡོད།

དཔེ་དེབ་འདི་གཉིས་ལས་གང་ཤུང་ཞིག་ལ་བལྟས་ཀྱང་ཚོམ་པ་པོའི་རྒྱ་བོད་སྐད་ཡིག་
གཉིས་ཀྱི་བྱང་ཆོད་དེས་ཅན་ཡོད་པ་དེ་རམ་རམ་ཏུ་སྒྲིབ་པ་པོའི་སེམས་ཁམས་སྒྱ་འཆར་བར་
བྱེད་ལ། རྒྱ་བོད་ཡིག་རིགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་ལྷུང་ཏུ་རྒྱགས་འགྲོ་བའི་དྲངས་བཞེས་ཆུ་བྱུན་དང་
འདྲ་བར་ཁོན་ཁོན་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལེན་མེད་པར་ཆོག་གི་ཕྱིར་བར་བསྟར་ཞིང་། བརྒྱད་བྱའི་
དོན་གྱིས་བྱུག་པ་ནི་ཤོ་མཆོག་ལྟར་པའི་ཁ་ཟས་ཤིག་དང་འདྲ་བར་བརྒྱུ་མས་ན་ཏི་ཞིས་སྒྲ་ལ་
འབྲལ་ཞིང་བཟས་ན་རྩ་མངར་ལྟེ་ཡིས་འོངས་སྒྱ་སྒྱུད་རྒྱ་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡིན་པས། ཡང་ན་མི་
ནམས་ལ་སྟན་འཕྲིམས་དཔེ་སྒྲིབ་གི་སྒྲ་དབྱངས་ཀྱི་གསལ་པོའི་སྒྲིབ་བྱའི་དགའ་ཆལ་ཏུ་སྒྲིབ་ས་
པའམ། ཡང་ན་ཡངས་ཤིང་སྒྲ་མཐའ་མེད་པའི་ཞིང་མང་དང་རྒྱ་མང་ཏུ་སྒྲིབ་ས་པའི་ཆོར་སྐར་
སྒྲ་ཆོགས་སྒྱུན་པར་བྱེད་དོ།

གལ་ཏེ་དེབ་སྒྲོན་མ་དེ་ཁོང་གིས་སྒྲིབ་གསོ་སྒྲིབ་ཁྲིད་ཀྱི་གཡུལ་ས་མདུན་མར་བཞུགས་
རིང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀྱི་ཡུལ་འབྲས་ཤིག་ཡིན་པར་ཆ་བཞག་ན། ཕྱི་མ་ནི་སྤྱི་འདོན་སྒྲིབ་ས་
བྱའི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པའི་ཡུལ་འབྲས་རིག་མང་བལ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་མི་འཇུག་པ་རྩ་བ་
ནས་མེད།

ཟེ་པ། ཁོང་གི་བྱན་པ་སྒྲིབ་པའི་བསམ་གཞིགས་རྒྱས་པ་དང་། ཆོར་བ་

རྒྱ་པའི་བཟུ་ཞིབ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་འདི་ཡང་ཀྱན་གྱིས་བཟུགས་པར་འོས།

《སྒྲུབ་གསར་བཅངས་པའི་བཅེ་མེམས་》ཞེས་པའི་དཔེ་དཔ་དེ་ཉིད་ལ་བཟུས་ན། ཚུལ་པ་པོ་ཁོང་ནི་གཅིག་ནས་ཡིག་ཐོག་ནས་བདེ་སྲིད་ཀྱི་འཆོལ་གསར་པར་བཟོད་པ་མཛད་རྒྱུར་མཉེས་པའི་མི་ཞིག་ཡིན་པ་མ་ཟད། གཉིས་ནས་ཐབས་བརྒྱ་རྒྱས་སྤྱོད་གིས་བྱ་དངོས་གསར་པ་དང་། སྤྱི་ཚུགས་འཕེལ་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱལ་པ་གསར་པ་དང་ཚོའི་མིག་མདུན་ཏུ་འདྲེན་རྒྱུར་དཀའ་བའི་མི་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། གང་ཡིན་ཟེར་ན་ཁོང་ནི་《སྒྲུབ་གསའི་དཔར་རིས་འདེམས་བཀོད་》ནང་གི་དཔར་རིས་རེ་རེ་ལ་གཟིགས་དང་། དེ་དག་ཚང་མ་མི་སྣ་གསོན་པ་རེ་རེ་དང་ཚོའི་མདུན་ཏུ་ཡངས་ནས་“སྒྲུབ་མེན་ཀྱི་ཀྱང་གོ་ཀྱང་ཁྲན་ཏང་གི་ཡང་དག་པའི་འགྲོ་བའི་འོག་ད་གཟོད་བོད་ཀྱི་དེ་རིང་གི་འོད་སྤྱོད་འཕྲོ་བའི་སྒྲུབ་གསའི་ཡོད་པ་དང་། བརྒྱུར་བཅོས་སྤོང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱལ་པ་བཟང་པོའི་འོག་ད་གཟོད་བོད་ཀྱི་སྒྲུབ་གསའི་དེ་བས་མཚར་སྒྱུག་ལྟ་བུ་པའི་མདུན་ལ་མ་ཡོད་” ཅེས་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་ཅི་འདྲའི་འདྲ་བ་ལ་ཟང་།

མ་གཞིར་དཔར་རིས་དེ་དག་གིས་མཚོན་པ་ནི་གོམ་རྟུགས་རྒྱུར་པོས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བཞིན་པའི་ངམ་རིང་རྒྱུད་གི་སྒྲུབ་གསའི་ལས་དོན་དེ་ཡིན་མོད། དོན་དངོས་ཐོག་དེ་ནི་བོད་རྒྱུད་སྤེལ་བའི་སྒྲུབ་གསའི་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་བཟུས་གསལ་རིམ་གསོན་པ་ཞིག་པར་སྒྲུའིས་ཐེ་ཚོམ་བྱེད་མིན།

བྱག་པ། 《ཁོད་ཀྱང་ཡིག་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། ཞིང་ཁྱང་སྒྲུབ་གསའི་ལས་ལས་ལ་ཚུལ་གཏོར་རྒྱུ་ལོ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྒྱལ་པ་འདྲུས་》དང་《སྒྲུབ་གསའི་བཅངས་པའི་བཅེ་མེམས་》ཞེས་པའི་དཔེ་འདི་གཉིས་ནི་སྒྲུབ་གསའི་ལས་དོན་གཉེར་བྱུགས་དང་གཉེར་ཐབས་ཐད་སྤང་བའི་“ཆེག་མཛོད་གསོན་པ་”ཞིག་ཡིན།

མི་ཞིག་གི་དོས་ནས་བཤད་ན། ལས་གནས་གང་ཏུ་ཡོད་མེད་དང་ལས་དོན་གང་ཞིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་མེད་ལ་དབྱེ་བ་ཅི་ཞིག་ཡོད། གལ་ཏེ་ཁོ་པས་ཚོར་བ་རྣམས་འདྲ་བར་ནས་མིག་ཟུང་རྒྱང་ལ་བསྐྱངས་ཤིང་། བསམས་གཞིགས་ཀྱི་སྒྲོ་མོ་བྱེ་ན། རྒྱགས་བཟོམས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་པའི་ཉམས་སྤྱོད་དང་ཐབས་ཤེས་མང་པོ་ཡོད་པ་གོར་མ་ཆག ལས་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་བྱང་ཡང་དག་པའི་བྱ་ཐབས་ལག་བསྟར་བྱས་ན་གཞི་ནས་བྱས་ཆེས་ཀྱི་རིམ་གཞིར་འཛོག་ཀྱིས་ཅིང་། དེ་ལྟར་མིན་ན་པམ་ཁ་ཉེ་རྒྱུ་ལས་མ་འདས། གོང་བཤད་ལུ་གཞིན་ལགས་ཀྱི་དཔེ་དཔ་གཉིས་པོ་དེས་ཉག་ཉག་གནད་དོན་འདིར་ལན་ཆ་ཐག་ཆོད་བརྒྱབ་ཡོད། དཔེར་ན་《ངམ་རིང་

རྫོང་སྐབ་གསའི་བྱ་བ་ཁོངས་ཀྱི་“དགུ་བྱ་བ་གདལ་”ཀྱི་སྐུལ་སྤོང་ཚོགས་ཆེན་ཐོག་གི་གཏམ་
 བཤད་ཀྱི་ནང་དུ་གཞིན་ལགས་ནས་བཀའ་མོལ་འདི་འདྲ་ཞིག་གསུངས་ཡོད་པ་ལྟེ་“སྐབ་ལྷག་ལ་
 ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བ་དེ་ནི་སྐབ་གསེ་གཏོང་མཁན་གྱིས་སྐབ་གསེ་རྒྱུང་མཁན་ལ་སྤྱད་པའི་ཆེས་
 གཏུག་རྒྱུ་བ་དང་། ཆེས་རྗེས་ལུགས། ཆེས་ཡང་སྤྱིར་རྗེ་མེད་པའི་བྱེད་ཐབས་ཤིག་དང་། ལྷག་
 པར་བོད་རྒྱུ་བ་པའི་ནང་རྒྱུ་བ་དུ་སྤྱོད་པའི་བཀའ་བཀོད་རྒྱུ་བ་འདི་ནི་ཞིང་བྱུང་ལམ་ལུགས་ཀྱི་སྐབ་
 གསེ་གཏོང་ཐབས་ངན་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་སྐབ་གསེ་གཏོང་ཐབས་ཀྱིས་སྤྱི་ཚོགས་
 ཐོག་ཞོག་སྤྱོད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཁོ་ན་ལས་ལགས་ཆ་གང་ཡང་ཐོན་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྤྱི་བྱེད་
 ཐབས་འདི་སྤྱད་ཀྱང་དེའི་སྐབ་གསེ་ལམ་འགྲོ་རྒྱུ་དང་། སྤྱི་བྱེད་ཐབས་འདི་སྤྱད་ཀྱང་དེ་ལ་རྒྱ་
 ཆའི་མང་ཚོགས་ཀྱི་རྩོམ་པ་དང་འཁར་ར་ཐོག་རྒྱ་ནི་ཤོད་མི་དགོས་པ་ཞིག་རེད། ད་ལྟ་མའི་
 རིགས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་དུས་རབས་21པར་སྤེལ་ས་ཟིན་པ་སའ་ཆད་བོད་ལ་ཞི་བའི་བཅའ་ས་འགྲོལ་
 བཏང་ནས་ཀྱང་མོད་50འགྲོ་གི་ཡོད་པ་ས་དུས་འདིར་མའི་རིགས་ཀྱི་སྐབ་གསེ་དང་ལྷག་དོན་སྤྱི་
 ཚོགས་རིང་ལུགས་བོད་སྤྱོད་ས་གསར་པའི་སྐབ་གསེ་འདི་ནི་དེ་བས་ཞི་བདེ་འཆམ་མཐུན་གྱི་སྐབ་
 གསེ་ཞིག་ཡིན་དགོས་ལེས་རེད། ཐོན་ཏེ་དེར་གི་དུས་འདིར་སྐབ་མར་ཉེས་རྒྱུ་གཏོང་བའི་
 གནད་དོན་འདི་རམ་རིང་རྫོང་གི་སྐབ་གསའི་བྱ་བ་ཁོངས་སུ་མངོན་ཆུང་གིས་འདྲེལ་ཡོད་གི་ཡོད་
 པ་རེད། ལྷག་དོན་རང་རྫོང་གི་སྐབ་གསའི་ལས་དོན་པ་རེ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱད་ཚུལ་ངན་པ་འདི་ཙ་
 རྒྱས་ཀྱི་གད་སྤྱོད་ཀྱིས་ཐུང་བའི་དཀྱིལ་ནས་ཡར་བྱེད་ས་ཏེ་རིན་ཆེན་མཚོགས་ལ་བཅེས་ནས་བཤད་སྤྱོད་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་རྫོང་སྐབ་འབྲིང་དུ་བྱེད་ཐབས་འདི་ལ་དེ་བས་མཉེས་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་
”ཞེས་དང་། 《སྐབ་ཁྱིད་སྤྱི་བྱེད་ཐབས་འདི་ལ་དེ་བས་མཉེས་པོ་ཡོད་པ་འདྲ་
 ལུགས་བསྐྱེད། “གཞི་རྒྱ་གཉིས་”ཀྱི་བྱ་བ་འབྲས་སྤྱོད་བཅས་བཏང་ནས་ཟིན་ཐོ་གསར་
 པ་འགོད་པ་བཅས་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་ཡོངས་ནས་ངམ་རིང་སྐབ་གསའི་བ་དན་གསར་བསྐྱུན་བྱེད་
 ཆེད་འབད་བཙོན་བྱེད་དགོས་ཞེས་པའི་ནང་“ལས་དོན་གང་ཞིག་ཡིན་ནའང་བསྐྱབ་པའི་རྩོན་
 དུ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་གཞི་ནས་ལྷུ་བས་བདེ་ཞིང་རྩོགས་སྤྱོད་པ་མ་ཟད། ལས་དོན་གྱི་ལ་ཁ་ཐོ་
 བསྐྱར་སྐྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་དཔུང་ཞིབ་བྱེད་དགོས་ལ། ཇི་ལྟར་བྱས་ན་གཞི་
 བས་གཞི་རིམ་སྤྱོད་མཐུན་ཆོས་དང་ལེན་བྱེད་པ་མ་ཟད། ལས་དོན་ཁྱོད་ཡོངས་ལ་སྤུལ་སྤེལ་
 གཏོང་སྐབ་པའི་བྱ་བ་ཐབས་གསར་པ་འཛུལ་ཞིབ་བྱེད་དགོས། གཞན་ཡང་རྒྱ་ཆའི་དགོས་ལས་
 བཟོའི་དུར་བཙོན་རང་བཞིན་ལ་སྤུལ་སྤེལ་སྐབ་པ་དང་བྱ་བ་འགྲེལ་ཡོད་ཆད་དུང་བདེན་དང་།

འཛོམ་བག་མེད་པ། ཁ་གསལ་བཅས་ཕྱེད་པའི་ཀུན་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲན་བཟང་བཅོ་སྟུང་ས་ཕྱེད་སྟབ་
པ་ཞིག་དགོས་ལ། བོད་ཞི་བས་བཅིངས་འགྲོལ་བཏང་ཚུན་གྱི་ངམ་རིང་རྒྱང་གི་སྟེང་གསལ་གསལ་
སྟབ་འབྲས་དང་ཉམས་སྦྱོར་དག་སྒྲིལ་བརྟན་པའི་མང་གཞི་ཕྱེད་སྟབ་པ་དང་མང་གཞི་འདིའི་
ཉེར་ནས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་སྒྲིལ་ཕྱེད་གསར་བརྟན་དང་། ཏུས་བརྟན་ཡར་བརྒྱུན་གྱིས་སྟང་
མའི་ལས་དོན་གྱི་འཆར་གཞི་འདིར་སྟབ་པ་ཞིག་བྱ་དགོས། དེ་ལྟར་བྱས་ན། གཞི་ནས་སྟབ་
པའི་བྱ་བ་རྒྱུས་འཆར་གཞི་མེད་པའམ་གཟི་འཕྲོག་གྱིས་སྟབ་པའི་རིགས་ཐོན་མི་སྟང་”ཅས་པ་
ཚགས་པ་ཆོང་མ་སྟེང་གསལ་སྟབ་ཀྱི་ཕྱེད་སྟབ་སྟབ་ཀྱི་ལས་མཛངས་ལྟན་པའི་
འཆད་ཁྲིད་གསོན་པོ་ཞིག་མ་ཡིན་ནམ།

བདུན་པ། 《སྟབ་གསོན་པོ་བཅངས་པའི་བཅོ་མེས་སྟབ་ཀྱི་དཔལ་དཔལ་
འདི་ནི་འཕྲུལ་མཆོངས་དང་བཞིན་གྱིས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ཁོད་ཀྱི་མང་
གཞིའི་སྟབ་གསོན་པོ་ལྷན་གྱི་དཔལ་པོ་ཡིན།

མ་གཞི་ཚུམ་ཡིག་དེ་དག་གི་ནས་བལྟས་ན་མཚུགས་སྟུར་དང་ནས་འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་
ངམ་རིང་རྒྱང་གི་སྟེང་གསལ་གསལ་ཁོ་ནའི་ཕ་རྒྱུས་གིས་ཡིན་མོད། དོན་དངོས་ཐོག་འདི་དག་གིས་
ཚུགས་གཞན་ཞིག་ནས་སྟངས་ཡོངས་ཀྱི་རྒྱུད་གཞན་པའི་སྟེང་གསལ་མཚུགས་སྟུར་དང་ནས་
འཕེལ་རྒྱས་འགྲོ་བའི་ནམ་པ་ཡང་འུགས་སྟུ་བརྟན་ཡོད། དཔེར་ན་ཁོང་གི་《2002ལོ་
ནས་2007ལོ་བར་གྱི་ལས་དོན་སྟན་ལུ་》ཞེས་པའི་ནང་“2003ཀྱི་ལོ་མགོར་《གྲང་གྲང་ངམ་
རིམ་རྒྱུད་དང་རྒྱུད་མི་དམངས་སྟངས་གཞི་གཞི་ཞི་མང་གཞིའི་སྟབ་གསོན་པོ་གཞན་འཕེལ་རྒྱས་
མཚུགས་སྟུ་གཏོར་རྒྱུའི་ཐད་ཀྱི་གཏན་འཕེབས་》གཏན་ལ་ཐབ་པ་མ་ཟད་དེ་ནས་བཟུང་ངམ་
རིང་གི་སྟེང་གསལ་གསལ་བྱ་འཕྲུལ་བ་ལྟ་བུའི་འཕེལ་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྟབ་ལྷ་རྒྱུད་འབྲིང་གི་
སྟབ་མ་སྟབ་ལྟར་འབྲུར་ཆད་ལོ་རེ་བཞིན་གོང་མཐོར་སོང་ཡོད་པ་ལྟ། སྟབ་རྒྱུད་སྟབ་མའི་
གྲངས་ཆ་དེ་2002ལོའི་མི་གྲངས་5061ནས་2007ལོའི་མི་གྲངས་6434ལ་འཕར་སྟོན་
ཕྱིན་ཡོད་པ་དང་། དམངས་འབྲིང་སྟབ་མའི་གྲངས་ཆ་དེ་2002ལོའི་མི་
གྲངས་375ནས་2007ལོའི་མི་གྲངས་2153ལ་འཕར་སྟོན་བྱུང་ཡོད། གཞན་ཡང་“ལོ་
ལྟེན་ནང་གཅིག་ནས་རྒྱུད་སྟབ་འབྲིང་གི་ལས་ལྟེན་ནས་གྲངས་དང་། ཟང་ཟང་སྟངས་ཆ་
ཆོང་སྟབ་རྒྱུད་དང་། གྱིས་རག་ཤང་ཆ་ཆོང་སྟབ་རྒྱུད་ཚགས་ཤང་དང་སྟངས་ཆ་ཆོང་སྟབ་རྒྱུད་
ཀྱི་ཆ་ཆོང་སྟབ་རྒྱུད་གསར་རྒྱག་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ནས་མ་དདུལ་མི་དམངས་ཤོག་སྟོར་ཁྲི་

ཆེ་4292གནང་ཡོད་པ་མ་ཟད། དེའི་ནང་ནས་རྫོང་སྐོབ་འཁྱེད་ཁོ་ནས་མ་དངུལ་སྒྲིལ་
 བེ་3166བཏང་ཡོད། གཉིས་ནས་ཉམས་ཏུང་ཞིང་ཆེན་བོད་སྐྱུར་ལས་ཁྱེད་པས་སྐོབ་གསར་མ་
 དངུལ་ཐོན་ཆེན་བཏང་སྟེ་ཐ་ཉིང་ཐོག་རྫོང་སྐོབ་འཁྱེད་གི་སྐོབ་ཁྲིད་ཐོག་བཅུགས་ཁང་ཆེན་
 གཉིས་དང་། རྒྱུ་མ་ནས་“དབྱིན་ཇིའི་བྱིས་པའི་ཐེབས་ཆ་ལྟན་ཆོགས་”དང་“སི་ཡན་གྱི་མིའི་རིགས་
 གྱི་བྱམས་བཅའི་ཆོན་པ་”སོགས་སྒྱི་ཆོགས་གྱི་ཆོགས་པ་ཁག་དང་། དམངས་ཁྲིད་སྒྲིག་འཇུགས་
 ཁག་ནས་རིགས་སྐྱུར་ཐོབ་ཐབས་བྱས་ནས་རང་རྫོང་གི་སྐོབ་གསར་སྐོབ་ཁྲིད་གི་ཆ་ཁྲུག་ལེགས་སུ་
 བཏང་ཡོད། དེའི་ནང་“དབྱིན་ཇིའི་བྱིས་པའི་ཐེབས་ཆ་ལྟན་ཆོགས་”དང་“སི་ཡན་གྱི་མིའི་
 རིགས་གྱི་བྱམས་བཅའི་ཆོན་པ་”གཉིས་ཁོ་ནས་སྐྱུར་བེ་ཆེ་652དང་བེ་ཆེ་246བཏང་ཡོད་ལྟ་
 བཤེ།

བརྒྱད་པ། 《སྐོབ་གསར་བཅངས་པའི་བཅུ་ལེམས་》ནི་བོད་ཀྱི་མང་
 གཞིའི་སྐོབ་གསར་འཕེལ་རྒྱ་ལས་ཀྱི་ལས་པར་བརྩམས་པའི་དཔེ་དེབ་ཅིག་
 ཡིན།

དཔེ་དེབ་དེའི་ནང་དུ་ཆོས་པ་པོས་མི་མོ་བརྒྱའི་རིང་གི་ལས་ཀའི་དུས་གཞིར་དུ་བཅའ་ས་
 པའི་སྐོབ་གསར་བཅངས་ཆོས་ཁག་བཞོད་འདུག་ཅིང་དེའི་ཁྲོད་དོན་དངོས་ཀྱི་གནད་དོན་གྱིས་
 པའི་བཅའ་ས་བྱའི་རིགས་དང་། བརྒྱུ་དབྱེད་སྟན་ལུའི་རིགས་ཀྱི་ཆོས་ཡིག་ཡོད་ལ། གཏམ་
 བཤད་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཡིག་དང་། ལས་དོན་འཆར་བཞོད་རང་བཞིན་གྱི་ཆོས་ཡིག་གྱང་
 ཡོད་ཅིང་གལ་ཉེ་ན་ཉན་གྱིས་བལྟས་ཆེ་བལྟ་མཁན་གྱི་ལ་སྒྲོ་འབྱེད་ཐུབ་པ་མ་ཟད།
 འབྲས་བུ་ངེས་ཅན་ཐོབ་རྒྱུ་ཡོད་པས་དཔེ་དེབ་འདི་ནི་བོད་ཀྱི་སྐོབ་གསར་ལས་དོན་པའི་ངོས་
 ལས་ལྟོས་ན། ངེས་པར་བལྟ་སྒྲིག་བྱེད་དགོས་ངེས་ཤིག་དང་། དེའི་ནང་གི་ཉམས་སྦྱང་ལ་སྐོབ་
 སྐྱུར་བྱ་དགོས་ངེས་ཤིག་གྱང་ཡིན་ནོ།

དབུ་པ། འབྲེལ་མེད་གནད་དོན་གཉིས་སྐྱེད་བར་འདྲིད་དེ།

གཅིག་ནི་བྱ་གཞོག་ལགས་ལ་གཅིག་མཇུག་གཉིས་མཐུད་དུ་ངོ་མཆར་བའི་བྱུང་འབྲས་
 དང་མཆོན་སྟན་མང་དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། 1989ལོར་“རྒྱལ་ཡོངས་ལུང་དགོ་ཆན་”ཀྱི་དམིགས་
 བསལ་མཆོན་སྟན་ཐོབ་པ་དང་2007ལོར་སྐར་ཡང་“གྲུང་གོའི་ལུང་རྒྱུད་ས་ཁུལ་ ‘འགག་
 འབྲལ་གཉིས་’ ཀྱི་རྒྱུན་ཐོན་མི་སྡེའི་”མཆོན་སྟན་ཐོབ་ཡོད། མི་ཞིག་ལ་ཐ་ཕྱིར་སྒྱི་མཐུན་རྒྱལ་

ཁབ་ནས་གནང་བའི་དམིགས་བསལ་གྱི་མཆོད་སྨྲ་ཐངས་གཉིས་ཐོབ་པ་ནི་དངོས་གནས་ལས་
 སྒྲོ་ཤོ་ཞིག་ག་ལ་ཡིན། དེས་ན་ཁོང་རང་གི་དེ་གྱི་ཐུགས་ལའང་སྒྲོབས་སེམས་གིས་ཁོངས་ནས་
 ཡོད་ལ། དེ་ནི་སྒྲོབས་སེམས་སྦྱེས་དགོས་དེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཁོང་གིས་
 ཉན་ཏུ་མི་ནམས་ལ་འདི་ལྟར་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་སྟེ། “བདག་ནི་ལམ་འགྲོ་ཆེ་ཤོས་ཀྱི་མི་ཞིག་
 ཡིན། རྒྱ་མཆོད་ནི་ལྷས་རང་གི་དེ་ནི་ཡར་ལངས་ཟིན་པའི་ཁོང་བྲན་གྱི་རྩེ་རབས་པ་དང་པོའི་
 གས་ཤིག་ཡིན་ནའང་ཇ་ཕྱིར་སྒྲབས་ཆེན་མོས་རྒྱལ་གྱི་སྒྲོབ་གསོལ་ལས་དྲོན་ཐང་གྱི་དམིགས་
 བསལ་མཆོད་སྨྲ་ཐངས་གཉིས་ཐོབ་བྱུང་བ་དེ་ཡིན།”ཞེས་པ་འོ།

གཉིས་པ་ནི་ཁོང་གིས་བརྒྱུད་ཟིན་པའི་ལུལ་ལམ་ལ་སྟོས་ནས་བཤད་ནའང་འདྲ། སྒྲོབ་
 གསོའི་ལས་དྲོན་སྟེང་ནས་སྒྲངས་པའི་ཐུབ་འབྲས་དང་མཆོད་སྨྲ་ཐོག་ནས་བཤད་ནའང་འདྲ།
 གང་ལྟར་བྱ་གཞིན་ལགས་ནི་ཁ་བ་རི་པའི་རྒྱང་གཞིའི་སྒྲོབ་གསོའི་ལས་དྲོན་སྟེང་གི་རོ་མཆར་ཆེ་
 པའི་མི་སྒྲོ་ཞིག་ཡིན་པ་དེ་འོ། བྱས་ཅང་ངས་ཁོང་གི་བཅའ་སྟེན་ཆོས་《སྒྲོབ་གསོར་བཅངས་པའི་
 བཅེ་སེམས་》ཞེས་པའི་དཔེ་དེབ་འདིར་སྟོན་འགྲོའི་གཏམ་ཆོགས་འདི་འདྲ་ཞིག་འཕྲི་རྒྱ་བྱུང་བ་
 འདིའང་རིན་ཐང་གིས་ཐུག་པ་ཞིག་རེད་ཨང་སྟེ།

དེ་ལྟའི་ཁོད་ལྟོངས་སྒྲོབ་གསོ་ཞེས་འབྲུག་ལྷ་ཞེས་ལྷན་ཆོགས་ཀྱི་རྒྱན་ལས་ལས་
 འཛིན་པ་དང་། ཁོད་ལྟོངས་གཞིས་ཆེ་ས་གནས་སྒྲོབ་གསོ་ཆས་སྒྲོབ་དབྱེད་ཁང་གི་བྱུ་
 རོན།

ཐེན་ཙོང་གྲིས།
 2007ལོའི་ཟླ་བ་12པར་གཞིས་ཆེ་དྲུག་གིས་ཀྱིས།

序

普训是我在日喀则地区师校时的一个学生。首先我衷心祝贺他先后出版了《藏语文教学和农村教育改革论文集》(藏文)和《情系教育》(汉文)书,也很高兴有机会为本书做序。我在工作闲余,阅读了普训同志的上述两本书的全部内容。阅后,首先我感到他的以下几点应该值得学习和敬佩:一、是他的那种无限热爱伟大的中国共产党和祖国大家庭的思想境界和像爱护自己的眼睛一样去维护祖国统一和民族团结的模范言谈举止。这是从两本书的字里行间和每篇文章中都能闪烁出来的主题。如《情系教育》中的《丰碑》一文中一开头就谈到:“旧西藏,广大人民群众被剥夺了受教育的权利,95%以上的人口是文盲,现代教育一片空白,无从谈起。1951年在党中央和毛主席的亲切关怀下,西藏和平解放,标志着西藏的历史进入了一个崭新的阶段,也为西藏的现代教育事业提供了根本保证。“上海市援建点的23所希望学校是后藏大地广大师生、干部、群众生动具体的爱国主义教材,是后藏民族团结的象征,一所所希望学校使广大农牧民群众更加清楚的认识到只有在祖国大家庭的怀抱里,才会有西藏今天的繁荣和昌盛,只有在伟大的中国共产党的英明领导下,才会有万里高原更加辉煌的明天,祖国人民和全国各兄弟省市的无私援助是西藏人民最坚强的后盾。”同时在《在昂仁县教育系统深入开展“四观”、“两论”和反分裂斗争集中教育活动动员大会上的讲话》一文中所提的:“……使广大师生员工深刻认识到在西藏最大的讲政治

就是像爱护自己的眼睛一样去维护祖国统一和民族团结，最大的顾大局就是深入揭批达赖集团的一切阴谋破坏活动，最高的思想境界就是衷心拥护中国共产党的领导，最大的人生真谛就是做到在大是大非面前立场坚定、旗帜鲜明、态度明朗、认识清楚，最神圣的历史使命就是坚决维护安定团结的和谐局面”；同样在《昂仁县教育系统深入开展“四观”“两论”和反分裂斗争集中教育活动动员大会上的讲话》中讲到：不仅要当好教书育人，为人师表的人民教师，而且更要当好坚决维护祖国统一和民族团结的忠诚卫士；不仅要当好科学文化知识的第一传播者，而且更要当好反对分裂，揭批达赖的英雄楷模；不仅要当好马克思主义“四观”“两论”教育思想的播种机，而且要当好社会主义和谐社会的中坚力量。另外在《昂仁县人民政府关于对“三包”政策实施校园阳光工程的决定》中提出：“虽然责任重大，任务艰巨，但首先使大家要清晰的认识到正确执行‘三包’政策，不仅是用自己的实际行动，切实把党和国家关怀送到千家万户的具体行动，而且也是提高全县适龄儿童入学率，减轻农牧民负担的有效途径，更是与达赖集团争夺青少年政治斗争的必然要求”“使每个学生切身体会到校园处处充满了党的阳光和雨露，体会到校园的每一个角落充满着祖国大家庭的无限温暖”等。如此的思想境界和自觉行为是何等的珍贵啊！

二、是他的那种与时俱进，开拓创新精神。如《藏语文教学和农村教育改革论文集》本身就是一个典型的例子，该书自始至终贯穿着对西藏农牧区教育的改革和对传统藏语文教学的创新思想，其中的《全面改进西藏农村教育旧体制，力求最大限度的适应改革开放的伟大潮流》一文

和《藏语文教学中应闪烁现代教学的光芒》、《藏语文教学应从宗教色彩中解脱出来》等文章,一看标题就知道作者对传统教育管理模式和藏语文教学的强烈改革愿望。同时《论青年教师修养》一文中所提出的“青年教师首先应该是开拓创新的时代先锋”更是如此,特别是《西游记》观后感中所体现的对愚昧无智的唐僧的憎恨和充满智慧的孙悟空的赞美和同情感,更加充分表明了对宗教欺骗行为的憎恨感。三、是他的那种干一行爱一行;爱一行钻一行和全身心投入事业的钻劲。虽然作者没有夸自己具有什么精神。但一看所取得的成绩就知道,他是一名干一行爱一行;爱一行钻一行和全身心投入教育事业的人。如《藏语文教学和农村教育改革论文集》中的《回顾十年教学工作》一文中所提的:“刚调到仁布县完小时,学校让我接管一个在全校出了名的调皮捣蛋的班级,当时那个班的绝大多数学生身上根本就沾不上‘好’字,几乎所有老师都想回避那个班,连家长都放弃了对自己小孩的望子成龙期望。但经过一年半的教育,1985年,在内地西藏班招生考试时,该班录取了22名学生,创造了仁布县完小教学质量新记录”。“1989年,内地西藏班第一批学生毕业的时候,我班的学生藏语文成绩列到全国内地西藏班第二名”,特别是《情系教育》中的《精选教育图片》中说到:“(在他的任期)昂仁县于2004年顺利实现了‘普六’目标,2006年顺利通过了‘扫盲’验收,2007年顺利通过了‘普九’验收。”据我了解,昂仁县不仅于2007年顺利通过了自治区“普九”验收,而且在验收时给予了很高的评价。评估团一致认为:“昂仁县曾经作为日喀则地区教育相对落后的一个县,不仅有牧业乡镇,而且也有农业乡镇,是

全区最典型的半农半牧县之一，加之人口多，居住分散，办教育难度相当大。正因为这样，所以昂仁县‘普九’一直是自治区教育厅最担心的一个县。但没想到，昂仁县教育搞得这么有成就，也没想到昂仁县‘普九’会这么顺利的通过自治区验收。应该说昂仁县‘普九’的顺利通过，不仅是对整个日喀则地区教育事业的贡献，而且也是对全区教育工作的重大贡献”。可想而知，一个分管领导经历了所有的“攻坚”任务，并取得如此巨大成就，那是需要付出多大的艰辛啊！

四、是他对两种语言文字的熟练程度。他的《藏语文教学和农村教育改革论文集》和《情系教育》一本是藏语本，一本是汉语本，是藏汉两种文字的姊妹书。其中，不管看哪本书，只要看了，都能体会到他对所用语言文字的熟练程度，感觉到两种文字运用得如此轻松自如，如此的回味无穷，仿佛把人带到书声朗朗的校园和广阔的田野，以及无边无际的草原牧场。正是因为这样，难怪他自己的讲话稿和所有材料，总是喜欢自己执笔。如果说前者是他在教育教学工作第一线上所取得的理论成果，那么后者则是他在行政管理领域所取得的额外收获。

五、是他对事物敏锐的观察力和洞察力。翻开《情系教育》一书就能看出，他不仅善于运用语言文字来赞美美好生活，弘扬主旋律，而且善于运用镜头来捕捉新生事物，宣传社会进步。如书中《精选教育图片》中的每一张图片，仿佛在告诫世人：“只有在中国共产党的领导下，才会有西藏教育今天的辉煌，只有在改革开放的大好形势下，才会有西藏教育更加美好的未来”。虽然图片所展现出来的是快速发展中的昂仁教育，但它又是西藏教育发展的一个缩影。

六、《藏语文教学和农村教育改革论